

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
18.08.1993
RT II 1993, 20, 44

Eesti Vabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline investeeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse leping

Vastu võetud 21.12.1993

(õ) 4.02.2009 11:00

[Lepingu ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

PREAMBULA

Eesti Vabariigi Valitsus ja Šveitsi Föderaalnõukogu

soovides intensiivistada mõlemale riigile vastastikku kasulikkumajanduskoostööd,

kavatsedes luua ja säilitada soodsad tingimused ühe lepingupoole investeerijate investeeringutele teise lepingupoole territooriumil,

tunnistades vajadust soodustada ja kaitsta välisinvesteeringuideesmärgiga edendada mõlema riigi majanduslikku heaolu,

on kokku leppinud alljärgnevas:

Artikkel 1. Definiitsioonid

Käesolevas lepingus:

1. Termin «investeerija» tähendab mõlema lepingupoole

- a) füüsilisi isikuid, kes vastavalt antud lepingupoole seadustele on temakodanikud;
- b) juriidilisi isikuid, kaasa arvatud kompaniid, korporatsioonid, äriassotsiatsioonid ja teised organisatsioonid, kes on moodustatud või muul viisil vastavalt organiseeritud selle lepingupoole seaduste järgi ja asuvad koos tegelikumajandustegevusega sama lepingupoole territooriumil;
- c) juriidilised isikud, kes on moodustatud ükskõik millise maa seadustekohaselt ja kes on otseselt või kaudselt antud lepingupoole kodanike või antud lepingupoole territooriumil asuvate ja seal reaalse majandusliku tegevusega tegelevate juriidiliste isikutekontrolli all.

2. Termin «investeeringud» tähendab kõiki aktivateliike ja eelkõige

- a) vallas- ja kinnisvara aga ka kõiki teisi õigusi *in rem*, nagu servituudid, hüpoteegid, kinnipidamis- ja pandiõigused;
- b) aktsiaid, osakuid või ükskõik milliseid muid kompaniides osalemise vorme;
- c) rahalisivõi ükskõik milliseid majandusliku väärtuseganõudeid;
- d) autoriõigusi, tööstusliku omandi õigusi (nagu patendid, kaubamärgid, tööstusdisainid või -mudelid, kauba- või teenusemärgid, kaubanimed, viited originaalile), oskusteavet ja firma head nime;
- e) kontsessiooneavaliku õiguse mõistes, kaasa arvatud kontsessioonid loodusvarade otsimiseks, hõlvamiseks või kasutamiseks, aga ka muid seadusega, kokkulepetega või võimude otsusega antud õigusi, mis on vastavuses seadusega.

3. Termin «territoorium» sisaldab merealaseid, mis külgnevad kõnealuse maa rannikuga, mille ulatuses sellel riigil on suveräänseid õigusi või antud alade jurisdiktsiooni rahvusvahelise õiguse järgi.

Artikkel 2. Soodustamine, juurdepääsu võimaldamine

(1) Mõlemadlepingupoole soodustavad oma territooriumil, niipalju kui võimalik, teise lepingupoole investeerijate investeeringuid ja lubavadselliseid investeeringuid vastavalt oma seadustele ja määrustele.

(2) Kuilepingupool on nõustunud investeeringuga oma territooriumil, annab ta välja sellise investeeringuga ja vastavatelitsentsilepingute täitmise ning tehnilise, kommerts- ja administratiivabiga seotud vajalikud load. Vajaduse korral püüab lepingupool alati välja anda välismaalastest konsultantide ja teiste spetsialistide tegevusega seotud load.

Artikkel3. Kaitse, käsitus

(1) Kumbilepingupool kaitseb oma territooriumil vastavalt oma seadustele jaeskirjadele teise lepingupoole investeerijate poolt tehtud investeeringuid ega piira põhjendamatute võidiskrimineerivate sammudega selliste investeeringute haldamist, korrashoidmist, kasutamist, valdamist, laiendamist, müükiega ka, kui see peaks nii juhtuma, likvideerimist. Tuleb rõhutada, et kumbki lepingupool annab välja käesoleva lepingu 2. artikli 2. lõikes mainitud vajalikud load.

(2) Kumbkilepingupool tagab oma territooriumil teise lepingupoole investeerijate poolt tehtud investeeringute ausa ja erapooletukohtlemise. See kohtlemine ei ole vähem soodus, kui saab osakskummagi lepingupoole omaenda investeerijate investeeringutele oma territooriumil, või kui see, mis saab osaks kummagilepingupoole territooriumil enamsoodustatud riigist pärinevate investeerijate investeeringutele, juhul kui viimane käsitus on soodsam.

(3) Enamsoodustatud riigi staatus ei kehti privileegide kohta, mida kumbki lepingupool annab kolmanda riigi investeerijatele seoses oma liikmeks olemisega vabakaubandustsoonis, tolliliidus või ühisturus, võinendega liitumisega.

Artikkel4. Vaba ülekandmine

Kumbkilepingupool, kelle territooriumil on teinud investeeringuid teiselepingupoole investeerijad, tagab nendele investeerijatele antud investeeringusse puutuvate, eriti alljärgnevatemaksete vaba ülekandmise:

- a) intressid, dividendid, kasud ja muud jooksvad tulud;
- b) laenu detasimaksed;
- c) summad, mis on ette nähtud investeeringu haldamisega seotud kulude katteks;
- d) autoritasud ja muud maksed, mis tulenevad käesoleva lepingu 1. artikli 2. lõike punktides c, d ja e loetletud õigustest;
- e) lisanduvad kapitalimahutused, mis on vajalikud investeeringu korrashoiuks või arendamiseks;
- f) investeeringumüügist või osalisest või täielikust likvideerimisest saadud tulu, kaasa arvatud võimalik lisaväärtus.

Artikkel5. Omandi võõrandamine, kompensatsioon

(1) Kumbkilepingupool ei võta teise lepingupoole investeerijate investeeringute vastu ei otseselt ega kaudselt, eksproprieerimise, natsionaliseerimise või muud samasuguse iseloomuga või samasuguste tagajärgedega meetmeid, välja arvatud juhul, kui need meetmed on tingitud riigi huvidest, on mittediskrimineerivad ja vastavalt seaduses ettenähtud korrale ja eeldusel, et on loodud tingimused defektiivseks ja adekvaatseks kompensatsiooniks. Kompensatsioonisumma, kaasa arvatud intress, lepitakse kokku vabalt konverteeritavas valuutas ja makstakse ilma tarbetu viivitusega välja õigustatud isikule olenemata tema elukohast või asukohast.

(2) Ühelepingupoole investeerijatel, kelle investeeringud on kannatanud kahju tänu sõjale või mõnele muul erelvastatud konfliktile, revolutsioonile, erakorralisele seisukorrale või ülestõusule, mis toimus teiselepingupoole territooriumil, on õigus saada viimase poolt koheldud vastavalt käesoleva lepingu 3. artikli 2. lõikele, mis puudutab hüvitamist, kahjutasu maksmist, kompenseerimist või muud lahendusviisi.

Artikkel6. Lepinguelsed investeeringud

Käesolev leping laieneb ka investeeringutele, mida üks lepingupool on teinud teise lepingupoole territooriumil vastavalt tema seadustele ja määrustele enne käesoleva lepingu jõustumist.

Artikkel7. Enamsoodustatud tingimused

Hoolimata käesolevas lepingus määratud tingimustest rakendatakse enamsoodustatud tingimusi, mis on kokku lepitud või võidakse kokku leppida ühe lepingupoole ja teise lepingupoole investeerija vahel.

Artikkel8. Subrogatsiooni põhimõte

Kui üks lepingupool teeb kodanikule või kompaniile makseses teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringule antud garantiiga, tunnustab viimati mainitud lepingupool sellise kodaniku või kompanii õigust edasi anda oma õigused esimesena mainitud lepingupoolele ja selle lepingupoole õigustselliste õiguste subrogatsioonile.

Artikkel9. Vaidlused lepingupoole ja teise lepingupoole investeerija vahel

(1) Ühelepingupoole ja teise lepingupoole investeerija vahelised vaidlusedseoses investeringutega lahendatakse osapoolte vahelistekonsultatsioonidega, rikkumata sealjuures käesoleva lepingu 10. artiklit (Vaidlused lepingupoolte vahel).

(2) Kuineed konsultatsioonid ei anna tulemusi kuue kuu jooksul, allutataksevaidlus investeerija palvel vahekohtule. Selline vahekohus kutsutaksekokku alljärgnevalt:

a) vahekohusmoodustatakse igal juhtumil eraldi. Eeldusel, et vaidluse osapooledei ole omavahel teisiti kokku leppinud, määrab kumbki neistühe vahekohtuniku ja need kaks vahekohtunikku nimetavad esimehe, kes on kolmanda riigi kodanik. Vahekohtunikud tuleb määratakahe kuu jooksul alates vahendusnõude saamisest ja esimeestuleb nimetada järgneva kahe kuu jooksul;

b) kuieelnevas punktis määratletud tähtaegadest pole kinnipeetud, võib kumbki vaidluse osapool teiste lepete puudumiselpaluda Pariisi Rahvusvahelise Kaubanduskoja Vahekohtu presidentiteha vajalikud määramised. Kui presidendil pole võimaliknimetatud funktsiooni täita või kui ta on lepingupoolekodanik, rakendatakse selle lepingu 10. artikli 5. lõiketingimusi *mutatis mutandis*;

c) juhulkui vaidluse osapooled pole teisiti kokku leppinud, määrabvahekohus ise oma protseduuri. Tema otsused on lõplikud jasiiduvad. Kumbki lepingupool tagab vahekohtu otsuse tunnistamise jätäideviimise;

d) kumbkivaidluse osapool kannab oma vahekohtu liikme ja oma esindatusegavahendusprotsessis seotud kulud; vahekohtu esimehe ja muid kulusidkannavad mõlemad vaidluse osapooled võrdsetes osades. Vahekohus võib siiski oma otsuses määrata, etpooled kataksid kulud erinevates osades, ja selline otsus on siduvmõlemale poolele.

(3) Juhulkui mõlemad lepingupooled on liitunud 1965. aasta 18. märtsi Riikide ja Teiste Riikide Kodanike Vaheliste Investeringuid Puudutavate Vaidluste Lahendamise Washingtoni Konventsiooniga, võib selles artiklis mainitud vaidlusedinvesteerija palvel alternatiivina käesoleva artikli 2. lõikessätetatud protseduurile edastada Ravusvahelisele Investeringuid Puudutavate Vaidluste Lahendamise Keskusele (*ICSID*).

(4) Lepingupool, kes on vaidluse osapoleks, ei rõhuta mingil juhul käesoleva artikli 2. ja 3. lõikes mainitud menetluse vältelega vastava otsuse täideviimise ajal kaitse eesmärgilfakti, et investeerija on saanud kindlustuslepingu järgikompensatsiooni, mis on katnud tekitatud kahju kas osaliselt võitäielikult.

(5) Kumbkilepinguosaline riik ei puutu diplomaatiliste kanalite kauduvahekohtusse antud vaidluse, välja arvatud juhul, kui teinelepinguosaline riik ei täida või ei järgi vahekohtuotsust.

Artikkel 10. Vaidlused lepingupoolte vahel

(1) Vaidlusedlepingupoolte vahel, mis puudutavad käesoleva lepingu tingimustetõlgendamist või rakendamist, lahendataksediplomaatiliste kanalite kaudu.

(2) Kuilepingupooled ei jõua kokkuleppele kaheteistkümne kuujooksul alates omavahelise vaidluse algusest, võib viimase ühelepingupoole nõudmisel allutada kolmeliikmelisele vahekohtule. Kumbki lepingupool määrab ühe vahekohtuniku ja need kaks vahekohtunikku nimetavad esimehe, kes on kolmanda riigikodanik.

(3) Kuiüks lepingupool ei ole määranud oma vahekohtunikku jaei ole vastanud teise lepingupoole ettepanekule teha see määraminekahe kuu jooksul, määrab vahekohtuniku antud lepingupoolepalvel Rahvusvahelise Kohtu president.

(4) Kui mõlemad vahekohtunikud ei lepi esimehe suhtes kokku kahe kuujooksul pärast nende määramist, määrabviimase ühe lepingupoole palvel Rahvusvahelise Kohtu president.

(5) Kui käesoleva artikli 3. ja 4. lõikes määratud juhtudel ei saa Rahvusvahelise Kohtu president oma funktsioonetäita või kui ta on ühe lepingupoole kodanik, teebmääramised asepresident. Kui viimane ei saa seda teha või on ühe lepingupoole kodanik, teeb määramise kohtuvanim kohtunik, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

(6) Kuilepingupooled pole kokku leppinud teisiti, otsustab vahekohus omaprotseduuri üle ise.

(7) Vahekohtuotsus on lõplik ja siduv mõlemale lepingupoolele.

Artikkel 11. Kohustustest kinnipidamine

Kumbkilepingupool garanteerib alalise kinnipidamise oma kohustustest, mispuudutavad teise lepingupoole investeerijate investeringuid.

Artikkel 12. Lõpptingimused

(1) Käesolev leping jõustub päeval, kui mõlemad valitsused on teineteisele teatanud, et nad rahuldavad rahvusvaheliste lepingutesõlmimise ja jõustumise juriidilised nõuded, jätääb siduvaks kümneaastaseks

perioodiks. Kui kuus kuud enne selle perioodi lõppu ei anta kirjalikku teadet lõpetamiskohta, peetakse lepingut samadel tingimustel uuendatuks kaheaastaseperioodi võrra ja nii edasi.

(2) Kuikäesoleva lepingu lõpetamisest antakse ametlikult teada, jäävad 1. kuni 11. artikli tingimused jõusse veel kümneks aastaks investeeringutele, mis on tehtud enne ametlikku teadaannet.

Koostatud Tallinnas 1992. a. 21. detsembril kahes originaalis, mõlemad eesti, inglise ja saksa keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Lahkarvamuste puhul tuginetakse ingliskeelsele tekstile.

Eesti Vabariigi Valitsuse nimel välisminister T. VELLISTE
Šveitsi Föderaalnõukogu nimel Helsingi suursaadik O. UHL

Õiend

Akti avaldamisandmed täiendatud, lisatud seosed.